

Protest kobiet radzieckich

Komitet radzieckich kobiet wystosował ostry protest w związku z torturowaniem i nieludzkim traktowaniem półtora tysiąca południowietnamskich kobiet przebywających w więzieniu Thu Duc w południowym Wietnamie. Ofiarami krwawego terroru amerykańskich agresorów i marionetkowej administracji sąjonnej są matki i dzieci. Wiele z nich zostało zabitych. Pozostałe przy życiu wycieńczone są chorobami, cierpią niewysłowione męki fizyczne i moralne. Podobna sytuacja panuje w innych więzieniach w Wietnamie Południowym.

Wyrażając uczucia milionów radzieckich kobiet, komitet zażądał natychmiastowego wypuszczenia na wolność kobiet znajdujących się w więzieniu Thu Duc i surowego ukarania winnych śmierci bohaterów radzieckich kobiet wietnamskich. (PAP)

Jak odbywa się lądowanie statków „Sojuz“

Radzieckie statki „Sojuz“ wyposażone są w specjalny system sterowanego lądowania, w którego skład wchodzi — pokładowe urządzenie cyfrowe, urządzenia żyroskopowe, nadajniki. O jednym z najbardziej skomplikowanych etapów lotu kosmicznego pisze w ostatnim numerze tygodnika „Niedziela“.

Przy powrocie statku kosmicznego z orbity okołoziemskiej możliwe są dwa typy trajektorii lądowania: balistyczna i ślizgowa. Przy trajektorii balistycznej lądujący aparat leci, jak swobodnie rzucone ciało. Działają na niego tylko dwie siły: przyciąganie Ziemi i opór atmosfery. Lądowanie jest bardzo strome, a przeciążenia dochodzą do 8—10 jednostek, co niemalże stanowi granicę naszych możliwości fizycznych (wytrenowany człowiek bez kłopotu znosi 6—7-krotne zwiększenie swego ciężaru w ciągu 5 minut, 10-krotne przez dwie minuty, a 12-krotne kilkadziesiąt sekund).

Ponadto, podczas lądowania po trajektorii balistycznej zewnętrzna powłoka aparatu silnie nagrzewa się. Zmusza to konstruktorów do pokrywania aparatu warstwą materiału chroniącego przed żarem. Spo-

Planowanie regionalne w skali światowej

Wkład polskich uczonych

Problemy planowania regionalnego stają się w ostatnich latach ośrodkiem rosnącego zainteresowania międzynarodowych organizacji ekonomicznych. Szybko zbliżamy się bowiem do liczby 4 mld. ludzi, którzy już wkrótce zamieszkiwać będą nasz glob. Coraz pilniejsze staje się zatem zapewnienie dalszego, planowego rozwoju rolnictwa i przemysłu, wykorzystanie wszystkich terenów, które mieszkańcom Ziemi zapewnić mogłyby pracę i wyżywienie.

Przed 4 lata Rada Gospodarcza i Społeczna ONZ uchwaliła rezolucję, zalecającą podjęcie programu badawczego i szkolenia specjalistów w zakresie planowania regionalnego. Tylko bowiem skoordynowanie wysiłków naukowców z wielu krajów doprowadzić może do zbadania szeregu regionów Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej pod kątem możliwości wykorzystania ich bogactw naturalnych, rozwinięcia nowych gałęzi przemysłu, intensyfikacji — prymitywnego czy sto — systemu gospodarki rol-

nej. Rezolucja postulowała udzielenie międzynarodowej pomocy krajom rozwijającym się w zakresie wszechstronnego, naukowego zbadania warunków naturalnych poszczególnych regionów oraz szkolenia specjalistów planowania regionalnego, których dotyczyła, zwłaszcza w krajach trzeciego świata — jest bardzo mało. Ocenia się, że w połowie lat sześćdziesiątych zabraknie w tych krajach ok. 5 tys. planistów regionalnych.

Państwa członkowskie ONZ, a wśród nich i Polska, zostały zaproszone do współpracy z sekretariatem generalnym tej organizacji w celu udostępnienia wyników badań i doświadczeń poszczególnych krajów w zakresie planowania i rozwoju regionalnego. Pierwszym krokiem w realizacji tych postulatów było wysłanie misji ekspertów ONZ do 17 wybranych krajów Afryki, Azji, Ameryki Łacińskiej i Europy. Ekspertyzy naukowców oceniły możliwości współdziałania tych krajów z ONZ w realizacji rezolucji oraz korzyści, jakie mogą one osiągnąć dzięki takiej współpracy.

Pierwszym przykładem tego rodzaju współpracy jest powstanie — w wyniku porozumienia między ONZ i rządem Japonii — Instytutu Rozwoju Regionalnego w Nagoi. Natomiast przy Instytucie Rozwoju Społecznego ONZ w Genewie powstał centralny ośrodek koordynujący badania naukowe nad rozwojem i planowaniem regionalnym.

Wśród wielu prac Instytutu Rozwoju Społecznego ONZ, których wyniki zaprezentowano już na wielu międzynarodowych konferencjach, uwagę naukowców przykuwają 4 studia monograficzne dotyczące metod zbierania informacji o regionach. Opracowano je na przykładzie Chile, Libii, Szwecji i Polski.

Obszerny program prac w zakresie planowania regionalnego realizują w Polsce komitety PAN: przestrzennego zagospodarowania kraju oraz badań regionów uprzemysławianych. Program ten otwiera na szym instytucjom liczne moż-

liwości rozszerzenia kontaktów międzynarodowych.

Dokumentacja i publikacje programu badań regionalnych ONZ zawierają będą informację naukową, która może ułatwić specjalistom polskim rozpatrywanie niektórych problemów krajowych w kontekście światowym. Z drugiej strony — nasze doświadczenia mogą być szeroko wykorzystywane za granicą, zwłaszcza w krajach trzeciego świata. Naukowcy podkreślają jednak, że konieczne jest stworzenie w naszym kraju silnej, prężnej jednostki badawczej, zajmującej się wyłącznie problemami rozwoju i planowania regionalnego. Postuluje się przede wszystkim powołanie instytutu podobnego do japońskiej placówki w Nagoi.

PAP

Przyjaciele z ZSRR przybyli do Polski

Na zaproszenie Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przybyła do Polski delegacja Towarzystwa Przyjaźni Radziecko-Polskiej, która weźmie udział w uroczystych obchodach „Dni Kultury Rosyjskiej FSRR“.

Delegacja odwiedzi Warszawę, Wrocław, Koszalin, Gdańsk. Weźmie udział w różnego rodzaju imprezach organizowanych z okazji „Dni Kultury“, spotka się z aktywem TPP-R, młodzieżą szkolną, studentami. (PAP)

Red. Alfred Sikorski nie żyje

Jeszcze przedwczoraj Redaktor Alfred Sikorski był w redakcji Poznańskiej Rozgłośni Polskiego Radia. Opracowywał sobotni program. Ten program, który wczoraj został nadany przez naszą rozgłośnię, wczoraj, kiedy Red. Sikorskiego już nie było wśród nas. Zmarł w nocy z 17/18 października bieżącego roku.

Odszedł od nas dziennikarz, którego życie przez długie lata było związane z Polskim Radiem.

W 1933 roku — mając lat 19 — został speakerem Poznańskiej Rozgłośni PR. Był wówczas najmłodszym speakerem w kraju. W tym czasie pełnił również funkcje sprawozdawcy radiowego, opracowywał reportaże i transmisje dźwiękowe. Przerwał tę działalność w 1939 roku (podczas okupacji pracował jako robotnik i pra-

Ponad 200 tysięcy uczestników obozowego lata ZMS-69

Dobiega już końca, zakrojona na szeroką skalę akcja szkoleniowo-wypoczynkowa pod nazwą „Lato ZMS — 69“. Jubileusz 60-lecia Polski Ludowej w poważnym stopniu przyczynił się do wzmożonej aktywności członków ZMS, do podjęcia wielu nowych i cennych inicjatyw również w zakresie uatrakcyjnienia form letniego wypoczynku.

Centralnym akcentem akcji „Lato ZMS — 69“ były obozy szkoleniowe i wypoczynkowe. Wzięło w nich udział ponad 200 tys. członków ZMS. Największe znaczenie dla przyszłości, coraz lepszej pracy organizacji miały obozy szkoleniowe przeznaczone dla aktywów funkcyjnych. Organizatorami ich były wojewódzkie instancje ZMS.

Zakłady pracy, szkoły oraz instancje powiatowe ZMS, zorganizowały w najpiękniejszych zakątkach kraju kilkadziesiąt obozów wypoczynkowych. Istotnym novum tegorocznej akcji wypoczynkowo-obozowej było powierzenie samym uczestnikom obozu obowiązków ułożenia i zrealizowania obozowego programu.

Ważnym elementem programowo-wychowawczym wszystkich obozów były prace i czynności społeczne, wykonywane przez młodzież na rzecz obozu i środowiska. Każdy uczestnik obozu był zobowiązany do przepracowania co najmniej 2 dni przy pracach żniwnych, leśnych, melioracyjnych lub porządkowych.

Duże znaczenie miały rajdy i zjazdy turystyczne, połączone często z pracami społecznymi, spotkaniami z działaczami terenowymi i miejscową ludnością, a także z porządkowaniem miejsc pamięci narodowej, szczególnie dla młodzieży uroczysta oprawa II Centralny Rajd ZMS „Sza-

kiem zdobywców Waju Pomorskiego“, w którym wzięło udział ok. 12 tys. członków organizacji.

Drugim kierunkiem działania ZMS-owskiej akcji letniej był aktywny współudział w związku z organizowaniem wypoczynku sobotnio-niedzielnego p.n. „Lato w mieście“ dla dzieci i młodzieży, które nie mogły skorzystać z akcji obozowej i kolonijnej. Ta ogólnopolska akcja objęła 2 mln uczestników. Cennym wkładem ZMS-owców w akcję „Lato w mieście“ było organizowanie szeregu imprez politycznych, kulturalno-rozrywkowych i sportowo-turystycznych. Wystarczy wspomnieć cykliczne imprezy i konkursy pod nazwą „Udana niedziela“ oraz akcję udostępnienia młodzieży niezerowanej w organizacji klubów, świetlic i ośrodków wypoczynkowych ZMS. (PAP)

J. Winiewicz w Londynie

W Londynie przebywał w drodze powrotnej z sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ, wicepremier spraw zagranicznych J. Winiewicz. W dniu 17 bm. wicepremier J. Winiewicz został przyjęty przez ministra spraw zagranicznych W. Brytanii, Michaela Stewarta oraz spotkał się z parlamentarnym podsekretarzem stanu w brytyjskim MSZ Evanem Luar-dem, z którym przeprowadził rozmowy dotyczące, między innymi bezpieczeństwa europejskiego i projektu zwolnienia konferencji w sprawie bezpieczeństwa, współpracy oraz dalszego rozwoju stosunków polsko-brytyjskich, ze szczególnym akcentem na ich stronę handlowo-ekonomiczną.

W rozmowach uczestniczył ambasador PRL w Wielkiej Brytanii dr Marian Dobrosielski. Następnie wicepremier Winiewicz był podejmowany w śniadaniu u podsekretarza stanu E. Luarda. W śniadaniu udział wzięli: zastępca podsekretarza stanu w brytyjskim MSZ, sir Thomas Brimelow oraz szereg wybitnych parlamentarzystów brytyjskich. Te go samego dnia wicepremier Winiewicz wraz z ambasadorem Dobrosielskim spotkał się w Królewskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (Chatham House), z dyrektorem instytutu Kennethem Youngerem oraz z grupą pracowników naukowych instytutu.

Zmarły dwie osoby z przeszczepionym sercem

W piątek w Paryżu zmarł ojciec Boulogne, duchowny francuski, któremu 12 maja 1968 r. przeszczepiono serce.

Od sierpnia br. — tzn. od śmierci dr. Blaibergera — ojciec Boulogne był najdłuższą w świecie żyjącą osobą z przeszczepionym sercem.

Śmierć ojca Boulogne nastąpiła nagle. Komunikat opublikowany przez szpital nie podaje przyczyn zgonu a jedynie lakoniczną wiadomość, iż pacjent zmarł w 17 miesięcy i 5 dni po przeprowadzeniu operacji. Ojciec Boulogne przeżył sześćdziesiąt dwa lata, które lekarze uznali za próbę odrzucenia przeszczepu, ale w sierpniu br. wyrażono opinię, że więcej się to nie powinno powtórzyć. Według ostatnich doniesień pacjent czuł się już tak dobrze, że wkrótce miał powrócić do swych zajęć.

W piątek rano w Sao Paulo zmarł Hugo Orlandi, brazylijski pacjent z przeszczepionym sercem.

Premie PKO dla oszczędzających

Ostatnio odbyło się kolejne, 43. losowanie premii przypadających na premie obiegowe książeczki oszczędnościowe PKO, wystawione w Poznaniu i województwie poznańskim.

Premie w wysokości 200% przebiegu wkładu wylosowano na wszystkie numery losów zakończonych liczbą — 604; premie w wysokości 100% przeciętnego wkładu wylosowano na wszystkie numery losów zakończonych liczbami — 596 i 611, a premie w wysokości 50% przeciętnego wkładu wylosowano na wszystkie numery losów zakończonych liczbami: 017, 038, 093, 141, 228, 271, 495, 513, 565, 578, 724 i 982. (na)

Spotkanie P. Abrasimowa z K. Schuetzem

Ambasador ZSRR w NRD Piotr Abrasimow spotkał się w Berlinie Zachodnim z burmistrzem tego miasta Klaussem Schuetzem. Przedmiotem rozmów były sprawy interesujące obie strony. Agencje prasowe podkreślają, że jest to trzecie tego rodzaju spotkanie w ostatnich latach. Po raz pierwszy ambasador ZSRR w NRD spotkał się z burmistrzem Berlina Zachodniego w styczniu 1968 r., a powtórnie — w styczniu br.

Ambasador Abrasimow dokonał również otwarcia w zachodnio-berlińskiej galerii w Europacenter wystawy radzieckiej fotografii prasowej. Wystawę przygotowała radziecka agencja „Nowosti“. Złożyło się na nią 300 najlepszych zdjęć prasowych 119 fotoreporterów Związku Radzieckiego. (PAP)

Kąt natarcia nie zmienia się. Aby zmienić siłę nośną i spowodować, by trajektoria lądowania była bardziej pochyłona czy bardziej stroma, trzeba nachylić aparat. Jeśli nie ma przechylenia, siła nośna działa w górę i zwalnia lądowanie. Jeśli natomiast nachylenie wynosi 180 stopni, siła nośna skierowana jest w dół i przyspiesza lądowanie. Przy obrocie aparatu wokół osi następuje odchylenie całej siły nośnej i rozłożenie jej na składowe pionową i poziomą. Zmieniając wielkość pionowej składowej siły nośnej aparatu, można podczas lotu w atmosferze Ziemi regulować wysokość i tym samym zmieniać odległość lotu. PAP

Gęsta mgła nad Bałtykiem

Na Wybrzeżu i nad Bałtykiem w dalszym ciągu utrzymuje się gęsta mgła, hamująca w znacznym stopniu pracę portów.

W porcie gdańskim musiano zastosować jednostronny ruch statków. Przez kilka godzin wyprowadza się statki z portu, a następnie holowniki wprowadzają je do portu. W porcie znajduje się stosunkowo mało statków. Spowodowane to jest m. in. poważnym opóźnieniem wielu jednostek. Z powodu znacznej wilgotności powietrza w stoczniach wstrzymano prace malarskie. (PAP)

Z notatek instruktora kosmonautów (4)

Weterani na orbicie kosmicznej

Załoga „Sojuza-8“ wybrana została nie przypadkowo. Władimir Szatalow i Aleksiej Jelisiejew mieli największe doświadczenie, gdyż — jak wiadomo — na początku tego roku odbyli już podróż kosmiczną. Na nich też spoczywała największa odpowiedzialność w czasie przygotowań do lotu. Przekazywali swą wiedzę i spostrzeżenia przyszłym załogom „Sojuza-6“ i „Sojuza-7“, pomagali kolegom w wyborze najlepszych wariantów przy rozwiązywaniu różnorodnych problemów.

Szatalow, który był kierownikiem grupy przygotowującej się do lotu „Sojuza-4“ i „Sojuza-5“, również w toku ostatnich przygotowań stanął na czele grupy kosmonautów. Dzięki dużym zdolnościom organizacyjnym umiejętnie i racjonalnie rozkładał on czas przeznaczony na treningi i inne zajęcia objęte przygotowaniem. Od każdego członka przyszłych załóg wymagał dokładnego przestudiowania i przećwiczenia wszystkich faz i elementów lotu. „W czasie lotu kosmicznego nie ma drobniaków — wszystko jest ważne“ — powtarzał z naciskiem.

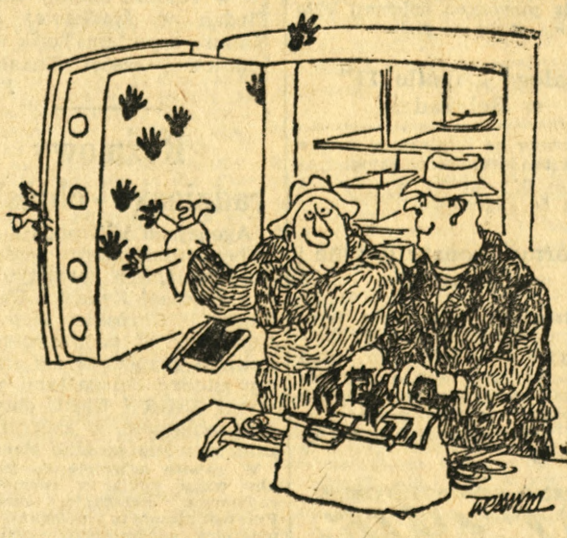
Aleksiej Jelisiejew, znając doskonale konstrukcję statku i wszystkich jego systemów i mając ponadto doświadczenie w eksploatacji tych systemów podczas lotu, okazywał

swym towarzyszom nieocenioną pomoc. Będąc przy tym niezwykle koleżeńskim, zawsze znajdował czas na udzielenie rady, czy przedyskutowanie jakiegoś zagadnienia. Służył pomocą i radą nie tylko kosmonautom, ale również specjalistom, którzy pragnęli skorzystać z jego głębokiej wiedzy i zdobytego doświadczenia. A że ma przy tym duże poczucie humoru — zdobył sobie nie tylko uznanie i autorytet, ale również wielką sympatię całego naszego zespołu.

Wszelką możliwą pomocą w przewyższaniu trudności i rozwiązywaniu złożonych problemów służyli także stale w toku przygotowań do lotu piloci — kosmonauci Georgij Bieregowej i Paweł Bielajew.

Trzeba podkreślić, że zapewnienie jednocześnie gotowości do lotu tak znacznej liczby kosmonautów, wymagało wielkiego nakładu pracy zarówno ze strony ich samych, jak i ze strony personelu szkoleniowego. W skład 7-osobowego zespołu, który wystartował ostatnio w kosmos, wchodziły ludzie różnych specjalności: piloci — kosmonauci, inżynierowie pokładowi, badacze naukowcy. Żaden z nich nie może się jednak ograniczać tylko do swojej dziedziny wiedzy. Pilot musi świetnie znać konstrukcję statków i funkcjonowanie poszczególnych jego systemów, jak również umieć obsługiwać aparaturę, prowadzić obserwacje naukowe, wykonywać zdjęcia i wiele innych czynności przewidzianych programem lotu. Słowem, każdy z 7 członków „rodziny“ kosmicznej zdobyć musiał w toku przygotowań do lotu gruntowną i wielostronną wiedzę. (Interpress)

HUMOR I SATYRA

Pomysły do poprawiania

Mówią powszechnie, że życie składa się z drobniaków i że wiele z nich psuje uroki życia. Mają rację. Pozorny drobniak może zepsuć humor na cały dzień, a jakże często na tygodnie i miesiące, zwłaszcza jeśli winę za zauważoną niedomogę (czytaj: drobniak) ponoszą fachowcy. A zatem — o nich i kiepskim niekiedy pomysłunku.

W wielu nowych mieszkaniach wbudowuje się olbrzymie okna tzw. szwedzkie, zakracane na śruby. Niekiedy zdarza się jednak, że jedna z izb otrzymuje takie okno składające się z trzech części. Obie zewnętrzne otwierają się zazwyczaj normalnie. Mają bowiem zawiasy i klamki. Gorzej z ową trzecią częścią — środkową. Ta bywa umocowana w ramie w sposób dość dziwny i żeby np. wyczyścić okno (co powinno się czynić kilka razy w roku), do wyjęcia tego segmentu trzeba siły co najmniej dwóch mężczyzn. Kobieta nie da rady, bo to i olbrzymie, i ciężkie, i nijak to uchwycić wygodnie. A wyjąć trzeba i jeszcze rozkręcić.

I ja tak myślałem się przez kilka lat. Aż któregoś dnia otrzymałem wiadomość, że są tacy fachowcy, co to przerabiają owe segmenty. Nie chciałem uwiaryzić w taką możliwość, ale fachowców zawezwałem. Przyszli, z pracą uwinęli się wnet, pobrali należność i poszli, a ja zostałem z bardzo mądrze przebudowanym oknem. Nie muszę już teraz ani go wyjmować, ani kompletnie rozkręcać.

Można zatem postawić sobie pytanie: dlaczego jedni fachowcy, ci od stolarki budowlanej nie dostrzegali, że zbudowane przez nich okno będzie użytkownikowi narażać na wiele kłopotów? Dlaczego inni fachowcy zdołali ruszyć „baśkę” i teraz sprzedają swe umiejętności ludziom, którym brak pomysłu i tamtych pierwszych zatrudniających ich?

Zresztą — prawie każdy, kto otrzymał nowe mieszkanie wskazuje mi szereg innych podobnych knotów. Znam na przykład dom, w którym kuchenną instalację wodną poprowadzono po ścianie i to na długości około 2 metrów. W niedługim czasie po wprowadzeniu się lokatorów, co którzy dzień słychać było odgłosy znamionujące kucie ścian. Jak się później okazało ponad połowa lokatorów na własną rękę i koszt po-

prawiła ten wyraźny błąd budowlany.

Możę służyć przykładem z nieco innej dziedziny.

Coraz popularniejsze są u nas meble „Kowalskich”. Nic w tym dziwnego. Są nowoczesne, wygodne, praktyczne, funkcjonalne. Posiadają jeszcze wiele innych zalet. Ale też i braki. Bo niech mi ktoś wskaże dom, w którym pewnych drobniaków nie trzeba zamknąć pod dobry kluczek? Wątpię czy znajdzie się rodzina nie posiadająca cennych dokumentów czy jakichś pamiątek, które muszą być lepiej chowane i zamknięte niż porcelana używana w ważne święta rodzinne. Ale nic z owego zamykania w meblach typu „Kowalscy”. Wszystkie zamki są tu równe, do wszystkich drzwi pasuje jeden kluczek, a nadto — każdy zamknięty schowek można łatwo otworzyć przez wyjęcie bardzo prostackich zawiasów. Także tzw. sekretarzyki.

Jak więc zrobić sobie choćby jedno należytie zabezpieczone schowanko? Trzeba samemu ruszyć „baśkę”, bo nie ruszyli nią projektanci. Trzeba wmontować normalne zawiasy i mały, patentowy zamek. To znów kosztuje. Nie tylko w sensie materiałów potrzebnych do przeróbki, ale także z uwagi na kłopoty i robociznę. A przecież o wiele łatwiej byłoby fabryce produkować taki jeden segment, który miałby odpowiednio lepiej zamknięty schowek.

A więc — drobniaki. Niepokojące, denerwujące, uprzykrzające życie. Można ich znaleźć więcej i w nieskończoność wytykać palcami tych, którzy co prawda myślą i to solidnie (choćby w przypadku opracowania mebli do naszych nowoczesnych mieszkań), lecz nie do końca.

Sądzę wszakże, że w określonych przypadkach można wymagać od wielu ludzi szerszej wyobraźni. Zwłaszcza przy projektowaniu czegoś, co ma innym służyć na co dzień. To jest właśnie droga do osiągnięcia najwyższego standardu wykonawstwa. Nie tylko lodówek czy radioodbiorników bądź samochodów. Także okien wprawianych w ściany nowych domów, także szaf, tapczanów i innych sprzętów użytkowych. Słowem — chodzi o pomysłunek intensywny do końca, o doprowadzanie wszystkiego do efektów maksymalnie praktycznych. W XX wieku tego od fachowców wszelkich dziedzin można wymagać.

EUGENIUSZ COFTA

Październikowy „Nurt“

Jubileusz 50-lecia Opery Poznańskiej znalazł w numerze wyraz w postaci rozmowy z Florianem Dąbrowskim i Stanisławem Hebanowskim o etapach rozwoju tej placówki i jej roli w kulturze muzycznej kraju. Inny jubileusz 100-lecia Archiwum Państwowego w Poznaniu omawia Czesław Hruszka.

Redakcja zamieszcza dalsze wspomnienia z kampanii wrześniowej, pióra Danuty Sokolnickiej i Lecha Mroczkiewicza.

Jerzy Kmita pisze „O przymisie interpretowania”, a Ewa Piotrowska rozmawia z Jerzym Mańkowskim, autorem książki, które zdobyły mu ostatnio duże uznanie.

Z kolei uwagi o poezji NRD drukuje Stefan H. Kaszyński; obok pomieszczone wiersze niemieckich poetów, a także prozę Guentera Kunerta. Dział literacki zawiera także poezję polską (Leszek Szaruga, Stanisław Misakowski i Jan Górec-Rosiński) oraz opowiadanie Józefa Ratajczaka.

W Małej Wszechnicy „Nurtu” pisze Maria Podraza-Kwiatkowska. Temat — „Symbolizm w Okresie Młodej Polski”. Z problemem semiotyki sztuki Jan Mukarovsky pisze o sprawie dzisiejszego stanu teorii teatru.

20 lat istnienia NRD znalazło także wyraz w szkicu Cecylii Zaluskiej o teatrze Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Adam Radajewski pisze o kolo-rystycznej tradycji poznańskiego malarstwa. Poza tym dział recenzji, not książkowych i inne stałe rubryki. (ms)

W przeddzień nadreńskiej zmiany warty

Rozstrzygnięcie padnie do piero we wtorek. Wszyscy wiedzą, że koalicja socjal-liberalna, detronizująca rządzącą nieprzerwanie od 20 lat w NRF chadecję, dysponuje, stając się tymczasem, włącznie rzecz biorąc, włącznie 12-głosową przewagą. Wiedzą też wszyscy, że koalicyjny partner socjaldemokratów, FDP, nie stanowi zwartego monolitu. Nie brak bowiem deputowanych spod znaku Scheela, którzy nie garną się chętnie do współpracy z Brandtem jako kanclerzem.

A jednak kanclerstwo Willy Brandta — choć wisi ono ciągle jeszcze na cienkim włosku — traktowane jest już powszechnie jako fakt przesądzony. Na tym też tle panuje zgodny pogląd, że NRF wysuwa się z padającego na nią w ciągu minionych lat cienia Adenauera.

Otwarta pozostaje jednak inna kwestia. Na pytanie, w jakim świetle zechce postawić bońską republikę nowy kanclerz, wspierany garstką wolnych demokratów, ciągle brak zdecydowanej odpowiedzi. Sam Willy Brandt nie kwapił się dotychczas do rozproszenia wątpliwości. Przeciwnie, nawet je w pewnym sensie spotęgował, m. in. oświadczeniem, że chce być kanclerzem reform wewnętrznych.

Brandt ugruntował swoją pozycję w świecie jako minister spraw zagranicznych NRF. Gdy więc dzisiaj jako kandydat na kanclerza deklaruje chęć wystąpienia przede wszystkim w roli reformatora życia wewnętrznego NRF,

taka deklaracja pobudza do snucia różnych spekulacji przede wszystkim na temat perspektyw kierunków polityki zagranicznej przyszłego rządu socjal-liberalnego. Najmniej wątpliwości budzi sprawa stosunku NRF do sojuszników, czy też bliższych i dalszych sąsiadów zachodnich. Wszyscy zgodnie przewidują, że nie należy tu oczekiwać żadnych istotniejszych zmian, poza być może, mocniejszym niż to czyniła chadecja za-

wszystkim z Polską. On sam zresztą mówił często w kampanii wyborczej o tym, że właśnie pojednanie z Polską traktuje jako zadanie Niemiec nie tylko o wielkim, ale i historycznym znaczeniu. Do dają tu też, że socjaldemokraci chcą przekonać cały świat, iż już nie będą beczką prochu w Europie.

Ostatnie wypowiedzi Brandta o chęci podpisania układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, podtrzymanie zamiaru uczestniczenia w europejskiej konferencji pokojowej wskazują, że nowy rząd boński myśli o wyeliminowaniu z zagranicznej polityki NRF spórego pakietu dogmatów i doktryn, które w poprzednich latach tę politykę wpędziły w zaulek.

Nie oczekuje się jednak tutaj w Bonn, i to zarówno w bliższym otoczeniu Brandta jak i w szerszej opinii publicznej, szybkich postępów w polityce wschodniej. W kuluarach bońskich mówi się, że nowy rząd otworzy od razu szerzej drzwi do rozmów ze wschodem, ale przejście do realnych porozumień — to sprawa drugiego etapu, rozciągniętego raczej na lata. A takie pisma jak „die Welt” czy „Frankfurter Allgemeine” przestrzegają nawet czytelników, aby nie oczekiwali żadnych cudów, nie spodziewali się żadnych większych zmian w polityce zagranicznej.

Oczywiście, wiele tych wątpliwości wyjaśni deklaracja rządowa nowego kanclerza, z którą chce on wystąpić 28 października.

ZYGMUNT SAWICKI

OCZEKIWANIA NADZIEJE OBAWY

akcentowaniem pokojowych celów polityki NRF-owskiej.

W jaki sposób zmierzać będzie nowy kanclerz do ugrontowania pokoju i bezpieczeństwa w Europie, na ten temat brakuje ciągle jasnej odpowiedzi. Przeważają co prawda w Bonn poglądy, że rząd kierowany przez Brandta przejawia nie tylko werbalną, ale i rzeczową gotowość do porozumienia z europejskimi krajami socjalistycznymi. Mówi się też, że nowy kanclerz zechce przejść do historii swojego kraju jako mąż stanu, który pojednał NRF ze wschodnimi państwami — ofiarami hitlerowskiej napaści, a przede

„BRACIA KARAMAZOW” — film produkcji radzieckiej. Scenariusz (według powieści Fiodora Dostojewskiego) i reżyseria: Iwan Pyriew. Zdjęcia: Siergiej Wroński. Scenografia: Stalen I. Iłkow. Wykonawcy: Dymitr — Michaił Ulianow, Gruszeńka — Lionella Pyriewa, Iwan — Kirill Ławrow, Aleksy — Andrej Miagkow, Fiodor Karamazow — Mark Prudkin, Katarzyna Iwanowna — Swietłana Karkoszko, Smerdian — Walentin Nikulin, Zosima — Paweł Pawlenko i inni.

Kinematografia radziecka ma stare, dobre tradycje filmowych adaptacji wielkich dzieł literatury, zwłaszcza literatury rosyjskiej i radzieckiej, w których rosyjski krajobraz, klimat społeczny, obyczajowość znalazły znakomity wyraz. Ostatnio oglądaliśmy wielkie ekranizacje dzieł Lwa Tolstoja — „Wojnę i pokój” (ostatnią część zobaczmy w najbliższych dniach) oraz „Annę Kareninę”. Teraz otrzymujemy ekranową wizję najbardziej może reprezentatywnego dla filozofii Dostojewskiego dzieła — „Braci Karamazow”.

Reżyser Iwan Pyriew należy do czołówki kinematografii radzieckiej. Tworzył jeszcze w okresie międzywojennym (m. in. komedia „Góra dziewczęta”). Podczas wojny zrealizował w dalekiej Almie — Acie słynny film „Sekretarz rejkomu” — pierwszy podejmujący tematykę wojny z hitlerowską Rzeszą i od razu znakomity. Potem stworzył znany liryczny film „O szóstej wieczorem po wojnie”. W latach powojennych szczególnym powodzeniem publiczności kinowej cieszyła się jego „Pieśń tajgi” w lekkiej formie przedstawiającej niezwykłą rolę Syberii dla narodów ZSRR.

Dostojewskim interesował się Pyriew od dawna. Już w latach 1958 i 1959 zrealizował dwa filmy stanowiące adaptacje dzieł wielkiego pisarza („Idiota” i „Noce nad Nową”). Nad przeniesieniem na ekran „Braci Karamazow”, ostatniej powieści Fiodora Dostojewskiego pracował kilka lat. Zmarł nie ukończywszy filmu. Ale dzieło było już w zasadzie gotowe, większość materiału była nakręcona i zmontowana. Pozostało do sfilmowania sceny procesu sądowego, rozmowy Iwana z diabłem i wydarzeń w Mokrem. Zrealizowali je według wskazań Pyriewa aktorzy Ulianow i Ławrow odtwórcy ról Dymitra i Iwana.

Mamy więc potężny 3-godzinny film będący zarówno sensacyjno-kryminalnym dramatem, jak i filozoficznym traktatem. Na pierwszy aspekt składają się główne wątki akcji obracające się wokół rywalizacji ojca z synem o względy kusielskiej Gruszeńki, sprawa 3 tysięcy rubli, jakie Dymitr musi oddać swej byłej narzeczonej, a które zamierza uzyskać od ojca, wyrażona przez Dymitra groźba zabójstwa i znalezienie wkrótce potem Fiodora Karamazowa w jego sypialni z pękniętą czaszką, śledztwo, poszlaki i proces sądowy — wszystko to są przecież typowe elementy utworu kryminalnego. Do tego dochodzi jeszcze niemal melodramatyczne skonstruowanie postaci od ojca Fiodora prezentującego nikczemność natury ludzkiej i Dymitra — burzy ziemskich namietności po Alosze — uosobienie dobroci. Jednakże postaci braci Karamazow nie są jednolite w toku całego widowiska, one się przekształcają, albo też ukazują nam coraz to nowe obszary swej skomplikowanej psychiki.

Filozoficzny aspekt filmu wyrażają dysputy na temat sensu istnienia, zwłaszcza zaś na temat istnienia czy nieistnienia Boga, chociaż ten ostatni problem — mimo iż wraca kilkakrotnie — nie wydaje się być najbardziej istotny. Jest to raczej zasłona dymna kryjąca ważniejszą dla Dostojewskiego sprawę najwyższej zasady moralnej, którą człowiek uznaje bądź odrzuca oraz sprawę konsekwencji, jakie człowiek ponosi w rezultacie zajęcia jednego bądź też drugiego stanowiska. Widz filmowy może śledzić też pasjonującą dyskusję z całą swobodą dokonywania własnych osądów albowiem bohaterowie filmu nie mają do końca sprecyzowanych poglądów, nie prezentują dojrzałego, ugruntowanego światopoglądu, oni wątpią, oni szukają, spierają się zaciekle i starają nawzajem przekonać.

Nośnikiem akcji jest oczywiście ów wątek kryminalny, który skupia uwagę widza i nie pozwala popaść w znużenie. Jak zwykle w radzieckich adaptacjach zwraca uwagę świetny dobór aktorów i znakomita scenografia pokazująca Rosję sprzed stu laty „jak żywą”.

MIECZYSLAW SKĄPSKI

FILM

Ekranowa wizja filozofii Dostojewskiego

Scena z filmu „Bracia Karamazow”.

— Nie obawiajcie się — uspokajał jeden z przybyłych w gościnę — to nasi chłopcy. Przychodzą do was w odwiedziny.

Partyzanci z niepokojem spoglądali na mówiącego. Na wszelki wypadek usiłując przygotować broń. W momencie, kiedy już schwytali ją w ręce, rozbrzmiewa ostry głos:

— Rzucić broń, ręce do góry!

Widzą skierowane w siebie pistolety i automaty „gości”.

Chłopcy dali się zaskoczyć. Nie było mowy o stawianiu oporu. Oddział był otoczony przez przeważające siły. Gwardziści zostali rozbici i powiązani po dwóch mocnymi powrozami. Otrzymywali razy korbami. Ich łzemi: „My wam pokażemy, wy bolszewickie mordercy! Wszyscy pójdziecie na galaz!” Związanych doprowadzono do obozu eneszetowców, gdzie w takim samym położeniu znajdował się ich dowódca „Sep” i jego towarzysze.

Następnie odbyło się coś w rodzaju sądu polowego. Tragizmy był to sąd: oskarżono gwardzistów o zdradę Ojczyzny i skazano wszystkich na karę śmierci. Trudno sobie wyobrazić, co działo się w duszach partyzantów, tych młodych chłopców, którzy z głębokiego poczucia patriotycznego obowiązku wstąpili w szeregi Gwardii Ludowej, aby pójść w bój o wolność i niepodległość Polski... Ich postępek jest zdradą Ojczyzny? Kto tu był zdradzą Ojczyzny — czy ci, którzy za nią poszli w bój, czy ci, którzy skazali ich na śmierć? Nie inaczej postąpiliby okupanci, gdyby gwardziści wpadli w jego ręce!

Nastąpiła egzekucja. Toporami i strzałami na wzór gestapo — w tył głowy — mordowali eneszetowscy bandyci partyzantów. W czasie egzekucji major „Zab” zapytał „Kole” gdzie można zwykłe zastać „Alego”, „Kota”, „Ima”, „Lisa” i innych działaczy PPR i Gwardii Ludowej. „Kola” chcąc wygrać na czasie odpowiedział, że chętnie wskaże mu ich miejsca pobytu. „Zab” polecił rozwiąć go i odprowadzić do szalasu. „Kola” był przekonany, że nie wyjdzie cało: eneszetowcy zamordowali nawet kilku chłopców, którzy przypadkowo znaleźli się na miejscu, choć nie byli to nasi znajomi, ani sympatycy. Musieli wymordować wszystkich — nie powinien pozostać najmniejszy ślad po ich zbrodniczym czynie.

JAN WYDERKOWSKI-GRAB PO WRZEŚNIU BYŁ LIPIEC

— Do Borowa oddział dotarł bez przeszkód. Rozłożył się biwakiem niedaleko tej miejscowości. Pierwszy dzień. minął spokojnie. Wkrótce o naszym przybyciu dowiedział się major „Zab”. Na drugi czy trzeci dzień przysłał do „Słowika” swoich ludzi, zapraszając go do siebie. „Słowik” nie przeczuwał niebezpieczeństwa; zaledwie kilka dni temu brał udział w rozmowie z eneszetowcami, w czasie których ustalono hasło i zapewniono się nawzajem, że obie organizacje nie będą sobie przeszkadzały. Zaproszenie przyjął. Poszedł w towarzystwie „Stanisa” i jeszcze jednego partyzanta. W tym samym czasie do obozu gwardzistów przyszło kilku dowódców z oddziału majora „Zaba” na pogawiedkę. Przyjęci zostali „czym chata bogata”. Potoczyła się swobodna rozmowa, gdy jednocześnie w obozie eneszetowskim rozegrały się złe wydarzenia. „Sep” wraz z towarzyszącymi mu geolowcami natychmiast po przybyciu do obozu został aresztowany i skrupowany więziami.

Gwardziści czyszcząc broń prowadzili rozmowę, z przybyłymi do ich obozu gośćmi. Skupili się wokół nich, niczego nie przeczuwając. Czas upływał w wesołym nastroju, goście potrafili ciekawie i wesoło opowiadać, nie zapomnieli również przynieść ze sobą kilku butelek samogonu.

Jeden z naszych partyzantów zauważył zbliżających się uzbrojonych ludzi. Zdziwiono go, że podchodzą do biwaku z wszystkich stron. Zaniepokoiło go to.

Chłopcy, uwaga! — krzyknął — Jacyś ludzie się do nas zbliżają!

Praca

Przyjmę dokładne bieliżniarki (maszyniarki, praca stała), informacje godz. 17-18, Poznań, ul. Orzeszkowej 9/11 m. 4a. 11532g

Uczeń, uczennica, krawiecki potrzebny. Głogowska 36 m. 18. 11555g

Przyjmę tokarza. Poznań-Starego, ul. Orląt 2. 11562g

Potrzebna gospodyni do prac domowych z gotową. Dobre warunki. E. Stefaniak, Lenartowice p-ta Pleszew. 11465g

Pania do prowadzenia domu, do trzech osób przyjmę. Adres wskazać „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11489g.

Dozorca dochodzący, dzielnicę Jezycze, potrzebny. Zgłoszenia między godz. 18-19, Administracja domu, ul. Staszica 1 m. 7. 11516g

Dochodząca pomoc domowa z umiejętnością gotowania, w wieku powyżej 50 lat, dzielnicę Jezycze - przyjmę zaraz. Wynagrodzenie dobre. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11351g.

Opiekunka do rocznego dziecka zaraz potrzebna. Informacja od 16-18, ul. Gromadzka 22 m. 1 (Wino grady). 11417g

Potrzebna pomoc domowa na stałe z prowincji. Warunki dobre. Poznań, ul. Bułgarska 92 m. 6. 11421g

Gospośnia dochodząca potrzebna. Gwardia Ludowa 36 m. 27. 10653g

Słusarz narzędziowiec - przyjmę pracę chałupniczą, posiadam lokal. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10718g.

Przyjmę uczniów od lat 16, mogą być z prowincji. Zakład Elektrotechniczny F-a Grom, Poznań, ul. Gwardii Ludowej 49 m. 7. 10752g

Przyjmę zaraz panie umiające szyc konfekcję: młodzieżową i dziecięcą. Głogowska 32, II piętro, prawa klatka schodowa. Pracownia Krawiecka. 11232g

Uczennice do warsztatu bieliżniarskiego mogą się zgłosić. Poznań, 27 Grudnia 21. 11248g

Przyjmę dochodzącego do zorge nieruchomości do omlatania chodnika od ulicy i podwórza przy ul. Kłewskiego. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11317g.

Uczennica miejscowa, lat 18, do pracowni hafciarstwa - bieliżniarskiej potrzebna. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11329g.

Pomoc do dziecka przyjmę. Świerczewskiego 134C m. 7. 10973g

Czajnikowi szycie męskich czapek powyżej prywatną pracownią. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11001g.

Przyjmę dozorstwo, warunek mieszkanie. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11002g.

Czeladnika malarskiego przyjmę Zakład Malarski, Hetmańska 20. 11167g

Przyjmę palenie c. o. i dozorstwo. Warunek mieszkanie. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10780g.

Pracownika przyjmę gospodarstwo rolne z pełnym utrzymaniem. Matysiak, Poznań, ul. Starego, 184. 10852g

Potrzebny tokarz, słusarz oraz emeryt pracujący w zawodzie ślusarskim. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10941g.

Potrzebna gospodyni do domu lekarza. Warunki dobre. Dr Irena Rokicka, Katowice, ul. Czyżków 35. K7648

Mechanik precyzyjny - przyjmę prace do domu, niezależnie od trudności wykonawczej; branży metalowej lub innej o wymogach precyzyjnych. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11115g.

Potrzebna opiekunka do dwuletniej dziewczynki. Słowiańska 26A m. 3. 11643g

Przyjmę natychmiast monter samochodowego. Poznań, Piekna 43. 11655g

Pomoc domowa dla 4 osób na dobrych warunkach (oddzielny pokój), zaraz potrzebna. Zgłoszenia: Al. Wojska Polskiego 45. 11668g

Przyjmę ucznia do warsztatu mechanicznego - Garbary 54. 11670g

Słuszarza ze znajomością toczenia, spawania przyjmę zaraz. Norwida 11. 11830g

Ucznia przyjmę. Dobre warunki. Mechanika Maszyn, Poznań, Pólna 6. 11821g

Lekarz poszukuje pomocy do dziecka Grunwald. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11818g.

Przyjmę pracownika samodzielnego, nie nadużywającego alkoholu do małego gospodarstwa rolnego. Warunki bardzo dobre. Kiekrz, Poznańska 17 pow. Poznań. 11883g

Uczniów do lakierni samochodów przyjmę, Poznań, Sokola 11. 11819g

Potrzebna pomoc domowa. Poznań, Rynek Jezyc k 1 m. 3. 11671g

Pomoc domowa dochodząca lub z zamieszkaniem przyjmę. Rutkowskiego 43C m. 10. 11843g

Potrzebna pomoc do bliźniat. Fintera 12 m. 12. 11848g

Zawijaczki cukierków przyjmę. Garbary 59. Wytwórnia Cukierków. 11853g

Pomoc domowa do ośmiu mieszkających dzieci dochodząca lub stała zaraz potrzebna. Minikowo 27 lub Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11745g.

Szwerc-rencista do repara cji potrzebny. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11756g.

Przyjmę chałupniczo to czenie w drzewie. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11764g.

Oddam 2-letnie dziecko w opiekę do domu okolic Winogrody lub przyjmę pomoc Poznań, Osiedle Wielkiego Października 1D m. 34. 11781g

Potrzebna pani zająca dzwierszami ręczne na drzwiach i szafkach. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11783g.

Przyjmę 2 uczniów i wul kanizatora. Luboń, ul. Dzierżyńskiego 40 Sztul Wiadyslaw. 11799g

Kobieta do sprzątania i prac pomocniczych potrzebna. Cukiernia Małec kiego 37. 11739g

Uczniów przyjmę - Koncesjonowany Zakład Elektrotechniczny. Ul. Do jazd 30, barak 1 (Solacz). 10666g

Uczeń piekarski potrzebny. Poznań, ul. Mylna 15 m. 2. 10679g

Technik - mechanik, przyjmę prace krawieckie. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10708g.

Przyjmę pomoc do lek- kich prac domowych oraz gotowania, na parę godzin dziennie lub 3 x w tygodniu. Ul. Wybickiego 12 m. 5 (Wilda). 10727g

Nauka

Fortepian, skrzypce, akordeon! Początkujących i zaawansowanych, nowoczesną metodą uczy - Florian Poniecki, pedagog WSM, Piekary 13b m. 8. 11529g

Korepetycje języka rosyjskiego. Mazowiecka 11 m. 1. 11808g

Tańców ucze. Poznań, Mi kiewiczza 27 m. 7a. 11320g

Kupno

Kupię walek rozrządu, głowie silnika Skoda 1101. Łeczycza 1b. 10811g

Kupię młodego owczarka niemieckiego (suczkę) z rodowodem. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11839g.

Cegły z rozbiórki, kupię. Oferty „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 10733g.

Sprzedaz

Wózki dziecięce, spacerowe, głębokie i leżące - najnowszym wzorzy poleca Wytwórnia Z. Janke, Dąbrowskiego 88. 11471g

Sprzedam dwa łóżka, matracę, toaletkę. Głogowska 60 m. 6. 10681g

Sprzedam solidny garaż metalowy składany 2x2x3. Mosina, ul. Wiejska 4. 10685g

Sprzedam magnetofon - „Smaragd”. Informacje: środy, soboty, niedziele, po godz. 16, tel. 515-71. 10605g

Sprzedam tokarnię 65 cm toczenia, lekkiej konstrukcji z grubą pociągowa, platformą na szesnastkach i piec c. o. 1,6 m. Elektromechanika - Suchylas, Obornicka 18. 10705g

Sprzedam wózek dziecięcy, spacerowy z buki. Małeckiego 6 m. 15. 10746g

Wózki dziecięce, ostatnia nowość, głębokie spacerowe, wzory prawnie zatwierdzone - poleca Wytwórnia, Orzeszkowej 13. 10789g

Piec „Höntscha”, model D i członki środkowe model C, w dobrym stanie kupię. Oferty z ceną - „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10779g.

Sprzedam maszynę dzieliarską (Tricolet), dwupłytową, płytą metalowa. Poznań, Szpitalna 6 m. 6, od godz. 18. 10979g

Futro łapki karakulowe, sprzedam. Świt 35 m. 3. 11038g

Sprzedam fotoaparat Praktisix oraz teleobiektyw Telemagor 300. Krasuki, Krzykosy, pow. Środa Wlkp. 659p

Kręwy róż, najnowsze odmiany, sprzedam. Puszczykowo, Jastrzebia 3, przy nastawni PKP. 1522g

Futro damskie miś, jasne, sprzedam. Tel. 743-20, po godz. 18. 11545g

Sprzedam tynek szlachetny, średnio-ziarnisty, jasnoszary - nr 3 oraz piec do centralnego ogrzewania 1,5 m². Tel. 741-06. 11547g

Sprzedam wannę kąpielową 1,70 m. Poznań - Staroleka, ul. Orląt 2. 11561g

Sprzedam tanio przycepcę niekompletną do samochodu osobowego. Poznań - Debiec, ul. Jablonkowska 29. 11563g

Wannę nową lub bardzo mało używaną, 180 cm - kupię. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11569g.

Sprzedam piec gazowy - głowy. Poznań, ul. Kłewskiego 20 m. 23. 11603g

Sprzedam zagraniczną perukę damską, 100 proc. naturalne włosy, szatyn. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11604g.

Sprzedam ciagnik „Zetor”. Ryszard Nowakowski, Chabsko, pow. Mogil no. 11473g

Sprzedam Zetor niski z podnośnikiem, stan bardzo dobry. St. Nowicki, Sycyn, poczta Popówko, pow. obornicki. 10939g

DYREKCJA
POWSZECHNEGO DOMU TOWAROWEGO
w Poznaniu

zaprasza swoich Klientów do odwiedzania stoisk bogato zaopatrzonych w:

- ◆ **TKANINY WEŁNIANE** damskie i męskie - II piętro;
- ◆ **ODZIEŻ** damską, męską, młodzieżową i dziecięcą - V, VI i VII piętro.

Ponadto informujemy, że na VII piętrze „Okrągłaka” znajduje się punkt usług krawieckich wykonujący **bezpłatne poprawki odzieży** - zakupionej w PDT.

Zapraszamy, życząc pomyślnych zakupów artykułów na sezon jesienno-zimowy.

K7599

Sprzedam pianino, szafę stoł. Mostowa 5a m. 9. 11503g

Sprzedam garaż 3.500 zł (Bojanowo). Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11504g.

Z powodu wyjazdu, sprzedam bibliotekę kombinowaną, biurko czarne, kozetkę, szafę białą dwudrzwiową, dywan, piecyk elektryczny z piekarnikiem. Informacja: ni tel. 423-27. 11334g

Sprzedam przyczepę dźwigową traktorową. Stan bardzo dobry. Antoni Ku biek, Sułkowice, poczta Krobka, pow. Gostyń, woj. poznańskie. 11341g

Sprzedam krokiew, deski, oraz segmenty do altanki. Poznań, Łąkowa 7a m. 18. 11394g

Sprzedam futro nowe - imitacja karakulów, radzieckie - cena 3.800. Oferty „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 11398g.

Jawę 250, sprzedam. Szczesna 2, po godz. 15. 11423g

Futro nowe, jasne, naturalne nutrie, średnia figura - sprzedam. Jarochowskiego 70 m. 6, od godz. 17-20. 11426g

Tanio sprzedam 2 tapczany nakładane, z dużą skrzynią, nowoczesny komplet jadalny, segmenty szafowe Kowalskich, meble dziecięce. Tel. 670-849. 10755g

Sprzedam przyczepkę ciągnikową 3,5 ton, opony 825x20. Poznań - Debiec, Jaworowa 38 m. 8, od godz. 15. 11034g

Sprzedam grzejniki żeliwne, 60 sztuk. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11027g.

Zgrzewarkę do folii i adapter sprzedam. Lubieckiego 11, wejście Ryckarska. 11236g

Maszynę do szycia kuśnierską oraz Overlok - sprzedam. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11245g.

Akordeon niemiecki, okazynie sprzedam. Kochanowskiego 22 m. 6, po 16. 10945g

Sprzedam „Wielką Encyklopedię Powszechną” - Oferty z ceną „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 10493g.

Sprzedam pianino bardzo dobre, wysokiej klasy. Poznań, Czestochowska 1a m. 7, II piętro. 11713g

Agresty drzewkowe sprzedam, telefon 658-10. 11763g

Okazyjnie sprzedam meble pokojowe i kuchenne. Poznań, Bosa 12 m. 2, godz. 18-20. 11802g

Skrzki łapki karakulowe, czarne, nowe, kanadyjskie na 2 futra sprzedam. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11733g.

OGŁOSZENIA DROBNE

Meble - sypialnia, kuchnia, tapczan, szafa oraz „garderobianka” i lampy tania sprzedam. Adres wskazać „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11769g.

Sprzedam jadalnię i sypialnię. Dzierżyńskiego 100 m. 12. 11792g

Sprzedam kożuch damski zakoplański. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11861g.

Pianino miniatury czarnej, rodowodowy szcze- niak pies. Borkowska, ul. Litewska 3 m. 4. 11902g

Pianino Trautweina, fote- tel, stół kreslarski, skale- plex, świeca do Peugeot- ta, sprzedam. Tel. 635-59. 11092g

Różę okulanty - sprze- dam 4 zł szt. Kubera, Pa- ledzie, Spokojna 2, pow. Poznań. 11144g

Dzielniki aparat 2-ply- towy „Tricolette” w do- brym stanie, sprzedam. Poznań, pl. Asnyka 4 m. 11153g

Piec stalopalny - sprze- dam. Ul. Pszenna 12, Wi- nogrady. 11159g

Sprzedam wózek dziecię- cy, w dobrym stanie. Po- znań, Ułanska 3 m. 3, go- dzina 14-16. 11162g

Sprzedam piec c. o. 2,5 m². Tel. 673-818, po godz. 16. 10918g

Okazyjnie sprzedam no- we pianino Callisia. Win- toski Kowalczyk, Książ- Wlkp., ul. Wiosny Lu- dów 17. 10844g

Sprzedam „Skodę-Octa- wie”. Poznań, Małeckiego 36 m. 7, telefon 649-73, w godz. 15-20. 11417g

Sprzedam Warszawę M-20 - w dobrym stanie. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11501g.

Sprzedam Warszawę - Pick-up. Parking, Al. Marcinkowskiego. 11333g

Sprzedam Fiatą nową. Warsztat. Kopernika 5 - godzina 7-17. 11354g

Syrenę 104 nową, sprze- dam. Oferty „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 11362g.

Sprzedam „Warszawę - Pick-up”, po remoncie. Adres wskazać „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 11418g.

Wartburga, Skodę, Mos- kwicę, fabrycznie nową, kupię. Palacza 18, pokój 144. 11432g

Sprzedam „Mikrusa”. - Zgłoszenia: Technikum Sa- mochodowe - Rataje 142 (mieszkanie prywatne). 11230g

Sprzedam Octavię - 1962. Przybyszewskiego 3 m. 5, godz. 15. 11303g

Sprzedam Syrenę 104. Oferty „Prasa”, Grun- waldzka 19 dla 10972g.

Zastawę 750 Coupe, sprze- dam. Poznań, ul. Wieżo- wa 63, od 17. 10978g

Sprzedam „Wartburga 1000 De Lux”. Ogłądać 23. 10. 69 godz. 15-17, Srem, ul. Łazienkowska 1. 11846g

Skodę 1000 MB rocznik 68 po małym przebiegu w i- dealnym stanie sprze- dam. Oferty Prasa Grun- waldzka 19 dla 11844g.

Sprzedam Mikrusa. Poz- nań, Mostowa 4a m. 8. 11874g

Opel-Kapitan. W dobrym stanie tanio sprzedam. Bułgarska 36. 11875g

Sprzedam Fiatą 1100 (103 D) 1959 r. tel. 524-94 godz. 15-16. 11877g

Sprzedam „Warszawę” w dobrym stanie - rok prod. 1963. Poznań, Rado- sna 64a. 11768g

Sprzedam Wartburg 1000 oraz Skodę MB Wolsztyń Mickiewicza 2, tel. 275 od godz. 18.00. 11775g

Nowy telewizor zamienię na samochód „Mikrus”. „Willis” lub inny. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11787g.

Sprzedam Syrenę 101 - stan dobry. Poznań, Fin- dera 18 m. 6. 11009g

Octavię Super - stan bar- dzo dobry - spiesznie sprzedam. Poznań, tel. 633-64. 11011g

Kupię samochód osobowy w dobrym stanie. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11099g.

Sprzedam „Zastawę” - stan dobry. Poznań, ul. Zagrodnicza 27. 11118g

Sprzedam Mikrusa, w do- brym stanie. Tel. 324-35. 11140g

Sprzedam samochód oso- bowy Hanomag - 14.000 zł. Poznań, Turniowa 37 m. 1. 11141g

Ford 17 M 1968 - sprze- dam, zamienię na mniej- szy. Ogłądać: Aleje Mar- cinkowskiego „Parking”. 11212g

Sprzedam samochód „Mer- cedes V 170”, stan dob- ry. Słężańska 8 (Zegrze). 10773g

Samochód Skoda 1000 MB sprzedam. Poznań, ul. Szczepana 5 m. 76, po go- dzinie 16. 10829g

Syrenę 103, sprzedam. Je- zycza 42, garaże, godz. 10-14. 10880g

Sprzedam „Warszawę 204” - Poznań, Garbary 61 m. 19. 10897g

Sprzedam okazynie Opla, rok 1960. Poznań, Dąbro- wskiego 320a. 10900g

Sprzedam Zastawę 750 rok produkcji 1966. Koło, tel. 307, ul. Toruńska 29. 10938g

Sprzedam Warszawę 223, fabrycznie nową. Byd- gozyc, tel. 329-17. 11643g

Sprzedam Fiat Multipla 600. Głogowska 28 m. 7 - godz. 15-17. 11709g

Samochód Syrena 104, no- wy sprzedam. Oferty - „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11711g.

Samochody

Sprzedam samochód mar- ki Wartburg 1000 w i- dealnym stanie. Adres: To- mickiego 7 m. 11. 11523g

Kupię samochód marki zachodniej. Oferty z po- daniem roku produkcji - przebiegu, orientacyjną ceną „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11550g.

Sprzedam samochód Za- stawa. Rok produkcji - 1967. Tel. 318-62. 11551g

Sprzedam samochód oso- bowy P-70. Poznań - Wil- da, ul. Czajca 5. 11600g

Sprzedam „Stara” 1 3 przycepcy. Tel. 423-72. 11337g

Sprzedam Warszawę M-20. Poznań, Podchorążych 35 m. 1. Ogłądać w dniach 20, 22, 24, godz. 16-18. 11706g

Volkswagen - mikrobus towarowo-osobowy sprze- dam. Poznań, ul. Głogow- ska 86 m. 4, 3 x dwoko- nić, tel. 625-43. 11716g

Warszawę, tanio sprze- dam. Jaworowa 38 m. 5. 11717g

Karoserie „Warszawy” - sprzedam. Poznań - Staro- loka, Kotwiczka 35. 11719g

Sprzedam Moskwicka 403, rocznik 1964, cena 72.000. Dolina 9. 11732g

Studentka pierwszego ro- ku, poszukuje pokoju, o- kolicą średniowieczną, tele- fon. Oferty „Prasa”. - Grunwaldzka 19 dla 11132g.

Stomatolog, zamieni dwa duże piękne mieszkanie w miasteczku koszałia- skim, na mieszkanie w Poznaniu. Oferty „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 10772g.

Pani spokojna, kultural- na, szuka pokoju. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10802g.

Mieszkanie dwupokojowe, kwaterunkowe, samodzi- elne, z wygodami, w Go- rowie, zamienię na po- dobną w Poznaniu. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10839g.

Poszukuję mieszkanie wy- łączne (łazienka), lub dom, do 2 lat. Najchę- tniej kierunek Puszczyko- wo lub Poznań. Platne z góry. Oferty „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 11612g.

Przyjmę panów na poko- je. Staroleka, Skoczowska 12 m. 1. 11635g

Przyjmę panienkę na wspólny pokój. Stanisła- wa 46 (piętro). 11638g

Małżeństwo z dzieckiem, członkowie spółdzielni - wynajmą na 3-4 lata 2 pokoje, pod Poznaniem niewyłączne. Zapłata za rok z góry. Oferty - „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11644g.

Uczeń, poszukuje samo- dzielnego pokoju (śródmieście). Platne z góry. Oferty „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 11645g.

Przyjmę panienkę pracu- jącą, na wspólny pokój. Białostocka 8 (Osiedle Warszawskie). 11656g

Pukój, kuchnia, duże, pół suterena, dozorstwo, za- mienię bez dozorstwa. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 11667g.

Młode małżeństwo, poszu- kuje pokoju. Oferty - „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11703g.

Zamienię dwa pokoje, wspólna kuchnia, ogród, przynależności (dwie sta- rze osoby), willowe, par- ter, na dwa lub trzy po- kój, kuchnia. Oferty - „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 11721g.

Pokój niekierujący, wy- najmie dojeżdżający pan. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 11722g.

Członek spółdzielni mies- zkańcowej, poszukuje nie- krepującego pokoju. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 11843g.

Kawalerkę spółdzielczą, centrum, zamienię na wię- kszą z c. o. Tel. 527-31. 11438g

Zamienię pokój 18,5 m², kuchnia samodzielną, ła- zienka i korytarz wspól- ne, śródmieście, na ma- kawalerkę, względnie po- kój samodzielny na De- bucu. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11506g.

Willowe, komfortowe mie- szkanie, piętro, 4 pokoje duże, przynależności, su- tereny, ogródek, wyłączo- ne, wyodrębnione, Grun- wald, blisko tramwaju - zamienię na mniejsze wy- łączne, również willowe. Oferty „Prasa” Grun- waldzka 19 dla 11329g.

Zamienię mieszkanie sa- modzielne M2, nowe bu- dowlitwo, na Szczepa- na, pokój 20 m², kuchnia, łazienka, przedpokój i p- tr., na 2-3-pokojowe do II p- tr. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10700g.

Kupię lub wydzierżawię pokój z kuchnią, wyła- czne. Fabryczna 6 m. 43. „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11231g

Pani, poszukuje pokoju samodzielnego, na do- brych warunkach. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11249g.

Pana pracującego, przyjmę na wspólny pokój. Pszenna 12, Winogrady. 11009g

Dwa pokoje z przynależ- nościami, nowe budowni- ctwo, zamienię na podob- ne w Poznaniu. Adres wskazać „Prasa”. Grun- waldzka 19 dla 10590g.

Dwupokojowe, duże, c. o., parkiet (Park Kas- praka), zamienię na ka- walerkę lub jednopokojowe. Oferty „Prasa” Grun- waldzka 19 dla 10598g.

Korzystnie zamienię mie- szkanie 1-pokojowe 41 m² komfortowe, kwaterunko- we, nowe budownictwo, centrum - na 2-pokojowe c. o., do I pietra. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 10616g.

Dwie panienki pracują- ce - krawcowe, poszuku- ją pokoju, nałchętnej w dzielnicy Jezycze. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10620g.

Zamienię pokój duży, ku- chnie, przynależności. Ła- zarz - na dwa pokoje. Dobre warunki. Oferty - „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10671g.

Małżeństwo przyjmie do- zorstwo. Warunek mieszk- kanie. Oferty „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 10682g.

Zamienię mieszkanie jed- nopokojowe, nowe budow- nictwo, kwaterunkowe, c. o., Jezycze - na dwa trypokojowe nowe lub stare budownictwo. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 10750g.

Zamienię mieszkanie 2 po- kaje, kuchnia, korytarz, piece - na pokój z ku- chnią, łazienką, lub ka- walerkę. Oferty „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 10622g.

Przyjmę pana na pokój. Jezycze ul. Miła 8a. 11519g

Zamienię mieszkanie kom- fort II p- tr. 38 m², 2 poko- je, kuchnia, przedpokój, łazienka, c.o., telefon, winda, garaż, słoneczne na 3 pokoje, równorze- dnie względnie 2 duże. Of-erty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11812g.

Wolne mieszkanie na wsi - przyjmę małą rodzinę zaraz. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11816g.

Zamienię jednopokojowe mieszkanie kwaterunko- we 30 m² z telefonem no- we budownictwo na dwu- pokojowe podobne. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 11754g.

Zamienię mieszkanie dwu- pokojowe w nowym bu- downictwie z dozorstwem - na podobne bez dozors- twa. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11757g

Mieszkanie komfortowe 2-pokojowe, nowe budow- nictwo, zamienię na 3-po- kojowe ewent. garażem. Może być spółdzielcze. Of-erty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 11761g.

Pełnokomfortowe, tryp- kojowe, c.o., telefon, spół- dzielcze M-4, nowe budo- wnictwo w Olstynie za- mienię na podobne lub mniejsze w Poznaniu nie- koniecznie spółdzielcze. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11786g.

Nauczycielka młoda, po- szukuje pokoju Grun- wald, Łazarz, Jezycze, śródmieście. Oferty „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 11677g.

Czestochowa! Zamienię dwupokojowe, komforto- we mieszkanie, w nowym budownictwie, na podob- ne mieszkanie w Pozna- niu. Oferty „Prasa” Grun- waldzka 19 dla 11509g.

Zamienię spółdzielcze - trypokojowe mieszkanie, II p- tr., Rataje, na trzy lub czteropokojowe willowe, Grunwald. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 11514g.

Zamienię samodzielne 3 pokoje, przynależności - na 2 pokoje równorzedne Solacz, Jezycze. Warunki do omówienia. Oferty - „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10511g.

Panienkę na pokój przyjmę. Śmiełowska 19 (Gór- czyn). 10471g

Asystentka - poszukuje komfortowego pokoju. Of-erty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11387g.

Samotny pan, wynajmie niekierujący pokój (ch- etnie pusty). Cena obojęt- na. Oferty „Prasa”. Grun- waldzka 19 dla 11406g.

Kupię pokój z kuchnią - wyłączone, lub wnęką, centralne ogrzewanie, bli- sko tramwaju (autobusu). Oferty „Prasa”. Grunwal- dzka 19 dla 10726g.

Zamienię mieszkanie sa- modzielne M2, nowe bu- dowlitwo, na Szczepa- na, pokój 20 m², kuchnia, łazienka, przedpokój i p- tr., na 2-3-pokojowe do II p- tr. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10700g.

Kupię lub wydzierżawię pokój z kuchnią, wyła- czne. Fabryczna 6 m. 43. „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11231g

Sprzedam gospodarstwo rolne 12 ha, ziemia pszen- no-buraczana. Cena do- uzgodnienia. Józef An- drzejewski, Krzeszkowice, poczta Otorowo, pow. Szamotuły. 11226g

Nowe szklarnie, sprzedam lub przyjmę wspólnia z większą gotówką. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11312g.

Sprzedam nieruchomość w Stęszewie, dom miesz- kalny, ogród i budynek gospodarczy. Stęszew, ul. Szkolna 3. 10997g

Kupię parcelę z rozpoz- tą budową w Poznaniu. Oferty „Prasa”. Grunwal- dzka 19 dla 11007g.

Willę bliźniaczą wyłączo- na przy tramwaju, na Grunwaldzie - spiesznie sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 11010g.

Sprzedam 1 ha sadu w Starym Mieście koło Ko- nina. Pośrednictwo wy- kluczone. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11824g.

Parcelę budowlaną 1.250 m² ogród w Lesznie Wlkp. sprzedam. Informacje Le- szno, Klonowicza 9 m. 1. 11837g

Kupię parcelę przy jezio- rze w Kiekrzu. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11840g.

Sprzedam parcelę, ul. Grunwaldzka 318. Wiado- mość Grotkowska 17. 11845g

Filnie sprzedam 1 ha zie- mi z nowoczesną szklar- nią stalową, budynek mie- szkalny, garaż oraz zabu- dowania gospodarcze. Po- znań, Małeckiego 17, Frac- kowiak. 11859g

Sprzedam parcelę przy Botanicu. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11782g

Sprzedam w granicach Poznania dom duże zabu- dowania gospodarcze 1,5 ha ogrodu. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11805g.

Sprzedam parter willi w Poznaniu 3 pokoje z przy- należnościami wyłączone zaraz wolne. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11867g.

Sprzedam nieruchomość w Pniewach z wolnym mieszkaniem za 140 tys. zł. Oferty Prasa Grun- waldzka 19 dla 11878g.

Sprzedam połowę bliźnia- ka 3 pokoje kuchnia ła- zienka c.o. podpiwniczony. Dzielnica Grunwald. Warunek mieszkanie. Po- średnictwo wykluczone. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11803g.

Sprzedam parcelę budo- wlaną 560 m² obok Umół- toskiej za Winogradami. Oferty „Prasa” Grun- waldzka 19 dla 11063g.

Sprzedam cały lub pół domu (mieszkanie, ogród, warsztat). Poznań - Zawady ul. Studzienna 3. 11142g

Sprzedam małą rodzinie pół willi wyłączonej blis- ko tramwaju Jezycze 2x pokój kuchnia. Pokój ku- chnia wolne. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11726g

Parcelę małą prawem za- budowaną sprzedam. Szczepankowo ul. Jagodowa 14. 11628g

Sprzedam parcelę dziel- nicą Górczyn. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11653g.

Nieruchomości

Sprzedam okazynie z pra- wem zabudowy, piękną działkę - Plewiska k. Po- znania. Urszula Nowak. ul. Skórzeńska 75. 11701g

Tanio sprzedam pół willi - piętro zamieszkałe. Adres wskazać „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 10275g.

Dom dwupokojowy - 80.000 złotych, sprzedam. Krawiec, Poznań, Garba- ry 53. 11641g

Parcelę budowlaną, na wieżysto używanie, w Poznaniu, kupię. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 11559g.

Sprzedam 1,38 ha ziemi z prawem budowlanym, bazy GS. Tarnowo Pod- górne, Rokietnica 24. 11564g

Sprzedam - zamienię na samochód podobny willi zamieszkałej, ogród za- drzewiony 800 m², budy- nek gospodarczy (Podola- ny). Oferty „Prasa” - Grunwaldzka 19 dla 11475g.

Sprzedam działki budow- lane w Swarzędzu. Ul. Warszawska 13. 11499g

Sprzedam parcelę w Fa- bianowie. Informacje: Po- znań, ul. Miła 8a. 11518g

Sprzedam działkę 814 m<

Nieruchomości

Sprzedam parter willi, 3 pokoje, weranda, c. o., wyłączone. Dojazd autobusami. Warunek 2-pokojowe w 600m. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10445g.

Pilnie sprzedam, albo odstąpię na rok, domek mieszkalny na działce w Rydgoszczy, z góry płatne. A. Thiede — Bydgoszcz, ul. Korczaka 9. m. 68. 10455g

Kupię domek jednorodzinny 3 pokoje z kuchnią łazienką centralnym ogrzewaniem lub mieszkanie wyłączone, w Poznaniu, Szamotułach lub Sierakowie Wlkp. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11150g.

Oddam parcelę pod zabudowę blisko tramwaju za mieszkanie wyłączone mały pokój i kuchnia. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11708g.

Różne

Lokal na pracownię (wiekszy pokój), wezmę w dzierżawę. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10468g.

Wielobranżowa Spółdzielnia Pracy „Usługa”

w Poznaniu, ul. Sienkiewicza 3

ZAWIADAMIA, ŻE ZOSTAŁY NOWO URUCHOMIONE ZAKŁADY W NASTĘPUJĄCYCH DZIELNICACH MIASTA POZNANIA:

◆ Zakład Usługowy nr 6/IV w Poznaniu, ul. Warszawska 75 (Osiedle „Pomiet”) branża: magiel elektryczny, podnoszenie oczek — czynny w godz. od 10—18;

◆ Zakład Usługowy nr 91/II w Poznaniu, ul. Osiedle Piastowskie 66 (Rataje) branża: magiel elektryczny, podnoszenie oczek, prężenie firan oraz naprawa sprzętu domowego elektrycznego — czynny w godz. od 10—18;

◆ Zakład Usługowy nr 109/II w Poznaniu, ul. Chwaliszewo 71 branża: magiel elektryczny, podnoszenie oczek, prężenie firan, skracanie halek, artystyczne cerowanie — czynny w godz. od 10—18;

◆ Zakład Usługowy nr 94/II w Poznaniu, ul. Nad Potokiem 35 branża: magiel elektryczny — czynny w godzinach od 10—18.

GWARANTUJE SIĘ

SOLIDNE I TERMINOWE WYKONANIE ZLECENIA.

M7559

W Pruscach potrzebny instruktor

Ambitne plany wiejskiego klubu

Klub w Pruscach w powiecie wągrowieckim mieści się w doskonale urządzonej wiejskiej domu kultury. W ciemne wieczory jesienne jest on najjaśniejszym punktem wsi.

Dzisiaj odbywa się tu olimpiada wiedzy rolniczej w zakresie wiedzy fachowej z żywienia zwierząt. Jej celem jest pomoc w przezwyciężaniu trudności paszowych związanych ze skutkami tegorocznej suszy. Program zapowiada się atrakcyjnie. Udział licznych uczestników zapewniony. Już w czwartek w 15 wsiach gromady wisiały zapraszające afisze. W części artystycznej spotkania wystąpi miejscowy zespół wokalo-muzyczny pod kierownictwem Władysława Szczurka.

Na temat planów pracy klubu rozmawiam z jego kierowniczką, Seweryną Stelmach.

— Jakże macie plany na długie zimowe wieczory?

Seweryna Stelmach wylicza zamierzenia: organizujemy Uniwersytet Powszechny dla mieszkańców naszej gromady, kursy tańców towarzyskich i regionalnych, planujemy również wykłady z przysposobienia rolniczego. Dla naszych kolegów mamy też zajęcia dodatkowe — chcemy zradiofonizować nasz dom kultury. Mamy na ten cel 4 tys. zł. zarobione przez nasz zespół muzyczny.

Młodzież, działacze kulturalni oraz ZMW-owcy w Pruscach, stwierdzają zgodnie, że najpilniejszą potrzebą dla dalszego rozwoju zespołu muzycznego jest instruktaż z prawdziwego zdarzenia. Mamy więc nadzieję, że zainteresuje się tym postulatem Zarząd Powiatowy ZMW lub Powiatowy Dom Kultury w Wągrowcu.

W Pruscach warto inwestować w kulturę. Tu bowiem nie czekają z założonymi rękami. Zaczęli prawie z niczego, a dzisiaj mają się czym szczycić. Otrzymałymi nagrodami pieniędzy za dobrą pracę od prezesa CRS i Ministra Kultury i Sztuki. Dom Kultury wartości około pół mln. złotych, w którym mieści się klub, jest utrzymany schludnie i urządzony z gustem.

Mimo październikowego zima i wieczornej mgły, przed klubem w świetle lamp czerwieni się szkarłatne dywanki szalwi. To również zasługa miejscowych dziewcząt. (mp)

Ze Śremu

Olimpiady wiedzy rolniczej

We wrześniu we wszystkich gromadach powiatu śremskiego odbyły się Gromadzkie Olimpiady Wiedzy Rolniczej, organizowane przez koła ZMW przy wydatnej pomocy i współpracy ZP ZMW, Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa gromadzkich rad narodowych, gminnych spółdzielni i spółdzielni oszczędnościowo-pożytkowych. Ostatnio odbyła się w Śremie Powiatowa Olimpiada Wiedzy Rolniczej z udziałem ponad 30 uczestników wyłonionych na eliminacjach gromadzkich. Połączona ona była ze zlotem uczestników samokształcenia rolnicze w zespołach przysposobienia rolniczego, którym wręczono świadectwa ukończenia III roku nauki.

Zwycięzcą olimpiady powiatowej został młody rolnik z Binkowa, któremu wręczono pamiątkowy proporzeczek z napisem Powiatowy Mistrz Olimpiady Wiedzy Rolniczej. (sf)

Czemu zgasty?

Ładnie świeciły przez całe lato. Włączaly się i włączaly automatycznie. Aż pewnego dnia przyczechały z energią, zagrzały do transformatora i lampy... zgasty. Dlaczego? — pytają mieszkańcy Grzybowic w pow. wągrowieckim. Budowali linię w czynie społecznym, a teraz muszą wieczorami człapać w błocie trzymać się płotów, by trafić na wykład z wiedzy rolniczej do znajdującej się pośrodku wsi świetlicy. (mp)

POZNANŃSKA

► Poznań otrzymał kilka nowych placówek leczniczych zamkniętych. Podczas obchodów 50-lecia Wydziału Lekarskiego i Farmaceutycznego AM oddana została do użytku Klinika Psychiatria. W wyniku porozumienia między 9 zakładami przemysłu metalowego Poznania, a Akademią Medyczną powstał Instytut Ortopedii i Rehabilitacji. Instytut ten, dysponujący wieloma naukowymi pracownikami, jest pierwszą tego typu placówką naukowo-leczniczą w Polsce.

► Rozpoczęto budowę Centrum II, opóźnioną ze względu na wystąpienie wody podskórnej. Po przeprowadzeniu analiz stwierdzono, że — ze względu na jego właściwości — zastosować przy budowie trzeba cement produkowany w okolicach Opola.

► Na ostatniej IV Młodzieżowej Wystawie Filatelistycznej w Riccione we Włoszech polscy filatelisci uzyskali 3 medale, z czego 2 przypadły poznaniakom: K. Podsiadło za zbiór „Moja stolica” i M. Świdorskiemu za kolekcję „Lokomotywy”.

► W minioną niedzielę na terenie MTP odbyła się XXI Krajowa Wystawa Psa Rasowego. Zwidziło ją około 20 tys. osób. Polscy hodowcy przedstawili prawie 600 okazów z 57 ras. Ponadto w wystawie uczestniczyli przedstawiciele psiego rodu z Austrii, CSRS, NRD i NRF.

► W związku z Dniami Kultury NRD kluby studenckie przygotowały wiele ciekawych imprez. Również kluby zakładowe postarały się o zaprezentowanie własnych osiągnięć kulturalnych naszego sąsiada. W HCP otwarto wystawę współczesnej plastyki z okręgu Cottbus. (bw)

Kostrzyn w 30 rocznicę zbrodni hitlerowskich

Wieczna pamięć bohaterom

W niedzielę, 19 października ZBoWiD oraz Miejski Ośrodek Kultury w Kostrzynie organizują akademię i capstrzyk dla uczczenia pamięci pomordowanych przez hitlerowców w 1939 roku mieszkańców Kostrzyna. W poniedziałek dla upamiętnienia tej rocznicy społeczeństwo Kostrzyna odda hołd swojemu bohaterom, składając wieńce i kwiaty przed Pomnikiem Walki i Męczeństwa oraz na grobach pomordowanych na miejscowym cmentarzu.

20 października 1939 roku na rynku w Kostrzynie hitlerowcy rozstrzelali 28 mieszkańców okolicy i miasta za to, że byli Polakami. Po paru dniach zamordowano jeszcze kilka osób, a miejscowi Niemcy, dawniejsi obywateli Polski przedwójnej, wydawali na niewinnych wyroki.

Terror w Kostrzynie trwał przez całą okupację. W 1944 roku po dokonaniu rzutu broni w okolicy dla partyzantów, aresztowano kilkudziesięciu członków AK i zamordowano ich w obozach zagłady. (km)

Odpowiadamy

A. O. Leszno — Sasiada nie wolno samowolnie pozbawiać swobody, nawet jeżeli się ku temu użasadnione przyczyny. Radzimy zwrócić się w tej sprawie do Komitetu Blokowego, który jest m.in. powołany do rozstrzygnięcia spraw spornych między lokatorami. (2388)

M. K. O. Szamotuły — Dzierlatka to określenie panny — podłoga. Słowo to było bardzo popularne w Polsce śląskiej, a pochodzi od nazwy ptaszka — „dzierlatka” — „pośmięciuszka”. (2389)

STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH

przy Zarządzie Wojewódzkim Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Poznaniu ZAWIADAMIA, ŻE W DALSZYM CIĄGU TRWAJĄ ZAPISY

na kursy języków obcych

ORGANIZUJE SIĘ RÓWNIEŻ

GRUPY DLA MŁODZIEŻY

na język angielski i niemiecki.

Zapisy przyjmuje sekretariat Studium w gmachu Szkoły Podstawowej nr 9 przy ul. Łukaszczyka 9/13 — codziennie z wyjątkiem sobót od godziny 17 do 20. K7669

ZŁOM ZŁOTA I SREBRA

NAJKORZYSTNIEJ SPRZEDASZ W SKLEPIE

VERITAS

POZNAN, ul. Kantaka 10

ZŁOM SREBRA oraz SREBRO PRZEMYSŁOWE

kupują również sklepy „VERITAS”

— Gnieźno ul. Moniuszki 4

— Ostrów Wlkp. ul. Gimnazjalna 2

— Kalisz ul. Garbarska 2 K7340

Spółdzielnia Pracy

Poligraficzno - Kartoniarska „SPÓJNIA”

w Poznaniu — Kantaka nr 8/9

tel. 521-95 — 521-96 i 521-07

zawiadamia, że z dniem 11 października 1969 r.

Zarząd i Biura Spółdzielni

ZOSTAŁY PRZENIESIONE

na ulicę Grochową Łąki nr 4

tymczasowy telefon nr 588-13

K7830

KURS KIEROWCÓW

kategorii — samochodowej,

motocyklowej, ciągnikowej

ORGANIZUJE

OŚRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW

KLUBU MOTOROWEGO AZS - POZNAN, ul. Fredry 7, pokój 42, tel. 5-80-01, wewn. 13

Otwarcie kursu w dniu 20. X. br. o godz. 17, ul. Fredry 7, pokój 42.

Zapisy przyjmuje sekretariat codziennie od godziny 9 do 17. 11731g

Garaż wolny, ul. Polska 22a. 11491g

Ogródek działkowy odstąpię przy ul. Pułaskiego. Poznań Rutkowski 5 m. 4. 11365g

Punkt usługowo-bielizniarski poleca czyszczenie i przeróbki krawatów wykonuje wszelkie zamówienia zespołów na motyły, krawaty w dużym wyborze do nabycia w sklepie. Poznań, Żurawia 4. 10730g

Lakiernia Samochodów Poznań — Piatkowo, ul. Moraska 3 inż. Nedziński (2 km za rondem — po-przez ul. Obornickiej) pokrywa bardzo starannie lakierami żywicznymi i lakiernymi i krajowymi samochodami osobowymi i mikrobusy. 11609g

Przyjmę krawaty do krojenia w każdej ilości. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 10731g.

Poszukuje garażu okolicą Grunwaldzka Grochowska. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 10754g.

Kapelusze damskie najnowsze fasony jesienno-zimowe poleca pracownia kapeluszy ul. Matejki 60. 10957g

Oddam ogródek działkowy na „Bielnikach” 15 drzew, altana murowana. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11871g.

Przyjmę wszelkie prace na wyobłaskę (drykerke). Adres Z. Szyszkowski Poznań, ul. Kasztelańska 7. 10998g

Przetargi

Przedsiębiorstwo Sprzętowo-Transportowe Budownictwa Rolniczego w Poznaniu, ul. Bałtycka nr 10 — OGŁASZA PRZETARG na zakup:

SUMATORUM ELEKTRYCZNYCH — nowych, marki „Olympia”, „Odner” wzm. „Olivetti”. Oferty w podwójnych kopertach należy składać w Dziale Zaplecza Przedsiębiorstwa przy ulicy Bałtyckiej nr 10 pokój nr 24.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 27 października 1969 r. o godz. 10 w sali konferencyjnej Przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwo zastrzega sobie dowolny wybór oferenta, względnie unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. K7660

Pracownicy poszukiwani

PPH „KONSUMY” w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 17 — zatrudni

SZEFKA KUCHNI do kasyna w Pile. Wymagania: Zasadnicza Szkoła Gastronomiczna lub wykształcenie podstawowe plus praktyka na podobnym stanowisku.

Wynagrodzenie zgodnie z układem zbiorowym pracy pracowników handlu wewnętrznego. Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr i Szkolenia — pokój 19. K7690

Chemiczna Spółdzielnia Pracy „ARGON” — Przerób Tworzyw Sztucznych w Poznaniu, ul. Kościelna 58. telefon 444-88 — zatrudni od 1. XI. 1969 r. —

ST. MAGAZYNIERA — odpowiedzialnego

materiałnie. Zgłoszenia i informacji udziela Dział Kadr. K7702

Poznańskie Zakłady Mechaniczne WZGS „Samopomoc Chłopska” w Poznaniu, ul. Kolejowa nr 1-3 — poszukują

KIEROWNIKA MAGAZYNU i STARSZEGO MAGAZYNIERA.

Wynagrodzenie za pracę b. dobre wg układu zbiorowego obowiązującego w pionie CRS. Dodatkowe wynagrodzenie za dyżury przy załadunku wagonów. K7750

Wydział Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, ul. Towarowa 53 — zatrudni zaraz:

ST. REWIDENTA — KSIĘGOWEGO do pracy

na terenie województwa poznańskiego.

Wymagane kwalifikacje: wykształcenie wyższe i 3 lata praktyki zawodowej lub wykształcenie średnie i 6 lat praktyki zawodowej.

Zgłoszenia kandydatów przyjmuje Oddział Organizacyjno-Administracyjny — pokój 18. K7820

Zarząd Aptek Woj. Poznańskiego i m. Poznania w Poznaniu, ul. Bułgarska 59/61 zatrudni natychmiast —

PALACZA C.O., kołty parowe.

Wynagrodzenie ryczałtowe. Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr — pokój nr 33 tel. 673-241 wewn. 33 K7827

Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Rolnictwa w Wodę „WODROL” — Poznań z siedzibą w Swarzędzu —

zatrudni zaraz pracowników zamieszkałych na terenie województwa poznańskiego na stanowiska POM. MONTERÓW WODOCIĄGOWYCH i POMOCNIKÓW WIERZĄCYCH do prac prowadzonych na budowach woj. poznańskiego.

Zakwaterowanie zapewnione. Wynagrodzenie wg układu zbiorowego pracowników budownictwa. Ponadto przysługujące pracownikom 18.— zł diety dziennie oraz bezpłatny przejazd 1 raz w miesiącu do miejsca zamieszkania.

Zgłoszenia osobiste przyjmuje Sekcja Kadr w siedzibie Przedsiębiorstwa codziennie od godziny 12.00.

Kandydat winien dostarczyć: podanie, życiorys, świadectwo ukończenia szkoły podstawowej, dokument wojskowy oraz zwolnienie z poprzedniego miejsca pracy. W7812

Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Rolnictwa w Wodę „WODROL” — Poznań z siedzibą w Swarzędzu — zatrudni zaraz ROBOTNIKÓW do prac transportowych na terenie bazy Swarzędz. Reflektujemy na pracowników z okolic Swarzędza lub Poznania. Dojazd z Poznania autobusem zakładowym. Wynagrodzenie zgodnie z Układem Zbiorowym Budownictwa plus premia.

Blizszych informacji udziela Sekcja Kadr w siedzibie przedsiębiorstwa. W7814

Informacji o zakładaniu i prowadzeniu hodowli szynszyli udziela: Zarządowa Ferma Szynszyli, Poznań, ul. Obornia 8 m. 1. tel. 672-853. 11187g

Szyjemy miarowe sztućce, futra, laminaty. Czerwonej Armii 9 podwórze. 11199g

Przyjmę współnika. Branża metalowa. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11865g.

Garaż w okolicy Rynku Łazarskiego spiesznie poszukuje, dobrze zapłacone. tel. 625-43. 11715g

Udziałowca do warsztatu branży samochodowej przyjmę. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11820g.

Warsztat, ogród oddam w dzierżawę. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11803g.

Matrymonialne

Wdowiec samotny, lat 60, uczciwy, bez nalogów — pozna panią, spokojną z mieszkaniem, w celu matrymonialnym. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 10607g.

Pani miła, sytuowana, samochodem, pozna rzemieślnika z własnym warsztatem lat 52 do 60. Cel matrymonialny. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11674g.

Panna przystojna, materialnie niezależna, pozna pana rzemieślnika, renciście, rolnika do lat 50. Cel matrymonialny. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11815g.

Kawaler lat 41 z miasta powiatowego z mieszkaniem pozna odpowiednią panią. Cel matrymonialny. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11854g.

Dla mojej siostry panny lat 22 korpulentnej, ciemnej, ładnej, inteligentnej, skromnej studiującej zaochnie posiadającej nieruchomości pozna odpowiedniego pana do lat 35. Cel matrymonialny. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11826g.

Wolnego stanu, przystojny lat 54, średniego wzrostu, wartościowy, uczciwy bez nalogów, zrównoważony pozna odpowiednią niezależną panią. Cel matrymonialny. Oferty Prasa Grunwaldzka 19 dla 11588g.

Dnia 17 października 1969 r. zmarł po ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., w wieku lat 59, nasz ukochany brat, szwagier i stryj, śp.

LEON MIKOŁAJCZAK

Pogrzeb odbędzie się w Śremie, dnia 20 bm. o godz. 15.30 przed kościoła farnego.

o czym zawiadama strokana

RODZINA

Poznań, Śrem, Wrocław. 11977g

† Dnia 17 października 1969 r. zmarła, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, teściowa i babcia, przeżywszy lat 79, śp.

ELEONORA NOWAK

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 20 bm. o godz. 12 na cmentarzu w Miłostowie.

W głębokim smutku pogrążeni

SYNOWIE, SYNOWE I WNUKI

Poznań, Śródka 8/9 m. 8. 11978g

W nieutulonym żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 16. X. 1969 r. zmarł nagle, w czasie pełnienia obowiązków służbowych, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy syn, najszlachetniejszy brat, wujek i szwagier, śp.

mgr inż. MARIAN BULINSKI

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 20. X. br. o godz. 14.15 z kaplicy cmentarza na Junikowie.

RODZINA

Poznań, Książ Wlkp. 12001g

Dnia 16 października 1969 r. zakończył swój pracowity żywot, opatrzony Sakramentami św., najdroższy i ukochany mąż, troskliwy ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 71, śp.

STANISŁAW GINTROWSKI

powstańca wielkopolski, uczestnik kampanii wrześniowej, żołnierz II korpusu, uczestnik bitwy pod Monte Cassino, odznaczony Wielkopolskim Krzyżem Powstańca, Krzyżem Walecznych, Krzyżem za Monte Cassino, odznaczony brytyjskim „Gwiazdą Italii”, Odznaką 1000-lecia PRL, Honorowa Odznaka m. Poznania. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 20 bm. o godz. 14 na cmentarzu komunalnym na Główniej.

W głębokim smutku pogrążone

ZONA, DZIECI I RODZINA

Poznań, ul. Dzierżyńskiego 63 m. 30. 11966g

Redaguje Kolegium: Marian Flejsierowicz (sekretarz redakcji), Tadeusz Kaczmarek, Zbigniew Mika, Wiesław Porzycki (zastępca redaktora naczelnego), Mieczysław Skąpski, Zbigniew Szumowski, Leślaw Tokarski (redaktor naczelnego). Telefony: 611-21 łączy wszystkie działy; sekretariat redakcji 657-76 w godz. od 8.30—17, redaktor naczelnego 657-76, zastępca red. naczelnego 657-18, sekretarz redakcji 648-85 dział łączności z czytelnikami — informacje dla czytelników 657-18, dział miejski 659-39, redakcja nocna 430-73 i 453-31. — Wydawcą: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa”. Biuro Ogłoszeń, Poznań, ul. Grunwaldzka 19, telefon: 452-89 i 611-21. Za treść i terminowy druk ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Wpłaty na prenumeratę kwartalną, półroczną i roczną przyjmują placówki Poczty i Ruchu. Druk: Poznańskie Zakłady Graf. im. M. Kasprzaka, Poznań, Zwierzyńska 3. Redakcja nie zwraca nie zamówionych rękopisów. G-5

